

VERENIGING
OPENBAAR
ONDERWIJS

Leden Vaste Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum 14-6-2021
Briefnummer 595071 / CH
Inlichtingen 0622991579

Onderwerp Brandbrief wetsvoorstel bestuurlijke harmonisatie
beroepsonderwijs

Geachte voorzitter en leden van de vaste Kamercommissie OCW,

Op dinsdag 8 juni stond er een plenair debat gepland over het Wetsvoorstel Bestuurlijke harmonisatie beroepsonderwijs. Vanwege een complexe nota van wijziging die u kort voor het debat ontving werd het debat uitgesteld. Woensdag 16 juni staat het wetsvoorstel opnieuw op de agenda. Helaas zijn wij geenszins betrokken bij de totstandkoming van dit wetsvoorstel. Ondergetekenden vragen met klem aandacht voor onderstaande zorgpunten en de wens van sommige (politieke) partijen om de reikwijdte van het wetsvoorstel nog verder te vergroten.

Het voorliggende wetsvoorstel beoogt de dalende leerling- en studentaantallen in het beroepsonderwijs op te vangen en de organisatorische aansluiting tussen pro, vbo, mavo en mbo te versterken, maar brengt ondertussen de gebalanceerde keten van het vo tot wankelen.

1. Zwakkere positie MR door de WOR

Hoewel er in de derde nota van wijziging een aantal medezeggenschapsrechten voor ouders worden gerepareerd, blijven wij pleiten voor het toepassen van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) op een vo-school binnen een verticale scholengemeenschap (VSG). De Wet op de ondernemingsraden (WOR) verzwakt de positie van leerlingen, ouders en personeel. Het gaat om wezenlijke rechten die worden geschrapt, waaronder het instemmingsrecht van de medezeggenschapsraad op het schoolplan (niet te verwarren met het schoolreglement). Hierin worden nadrukkelijk de uitgangspunten van het onderwijskundig beleid vastgelegd.

Bijlage 1: uitgebreide opsomming van advies- en instemmingsrechten o.g.v. de WMS die niet terugkeren in het wetsvoorstel en de drie nota van wijzigingen.

Verder zien we dat er van het primair onderwijs tot het wetenschappelijke onderwijs is gekozen voor de WMS of een WMS-achtige constructie. Alleen in het mbo niet. Ook omdat er steeds meer wordt samengewerkt tussen sectoren is de keuze voor de WMS logischer.

2. Verbreden wetsvoorstel onwenselijk

Specifiek gericht op de wens tot uitbreiding met havo- en vwo-scholen is het van belang te benadrukken dat de doorstroomperspectieven voor het merendeel van havo- en vwo leerlingen niet op het mbo maar op het hoger onderwijs zijn gericht. In inhoudelijk opzicht biedt een dergelijke uitbreiding in de huidige onderwijscontext geen toegevoegde waarde. We voegen ons op dit punt bij de brief die de VO-raad op vrijdag 4 juni heeft verstuurd. Het vo is een sector met andere doelstellingen, eigen wet- en regelgeving en een eigen cultuur. Er zijn onvoldoende waarborgen die recht doen aan de eigenheid het vo binnen een VSG.

Daarbij zijn wij principieel van mening dat de invloed van het bedrijfsleven op het beroepsonderwijs geenszins doorwerking mag vinden in het funderend onderwijs.

3. Vrije schoolkeuze wordt beperkt

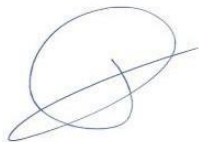
Door het onderhavige wetsvoorstel zal de keuzeruimte van ouders sterk worden beperkt. Bij bestuurlijke harmonisatie komt de vo-school onder een mbo-bestuur te vallen. Het mbo kent geen openbaar onderwijs of onderwijs op basis van een godsdienst of levensbeschouwing.

In tegenstelling tot mbo-instellingen hebben praktijk-, vbo-scholen en mavo's daarbij veelal geen regionale functie, maar een lokale of stadsfunctie. Na een fusie kunnen opleidingen gemakkelijk worden samengevoegd en verplaatst, mede gesteund door nieuwe wetgeving over doorlopende en geïntegreerde leerroutes in het vmbo - mbo, waardoor er in de toekomst verschraling zal ontstaan in het aanbod van voldoende thuisnabij vo-onderwijs. De ervaring leert dat dit niet van de ene op andere dag gebeurt, maar het een geleidelijk proces is.

Bij een VSG is niet langer de gemeente verantwoordelijk voor de huisvesting van de vo-school, maar het mbo-bestuur waar de vo-school onder valt. Hierdoor verdwijnt elke vorm van binding tussen de gemeente en het vo-deel van een VSG. Dit ondermijnt de rol van de gemeente om het aanbod van openbaar onderwijs te bewaken.

Afsluitend: op grond van bovenstaande verzoeken wij u om dit wetsvoorstel terug te brengen naar de tekentafel. Er is onvoldoende draagvlak en er zijn nog teveel vragen over de uitwerking van dit wetsvoorstel. Wij nodigen u en de minister uit om met ons in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Tamar van Gelder
Algemene Onderwijsbond

Bernard Koekkoek
FNV Overheid

Danielle Woestenberg
CNV Onderwijs

Jillis Veenstra
FvOv

Marco Frijlink
VOO

Lobke Vlaming
Ouders en Onderwijs

Nienke Luijckx
LAKS

BIJLAGE 1

Opsomming van advies- en instemmingsrechten o.g.v. de WMS die niet terugkeren in het wetsvoorstel (en nota van wijzigingen) t.a.v. de medezeggenschap binnen de verticale scholengemeenschap

Instemmingsrechten voor ouders, leerlingen en personeel gezamenlijk (hele MR: art. 10 WMS)

1. **Schoolreglement** (art. 10 sub c WMS); Dit ontbreekt via de WOR.
2. Regels op het gebied van het **veiligheids-, gezondheids- en welzijnsbeleid**, voor zover niet behorend tot de bevoegdheid van de personeelsgeleding (art. 10 sub e WMS). Onder de WEB en met het wetsvoorstel hebben de ouders hierin geen instemmingsrecht meer. .
3. **Sponsoring** (art. 10 sub f WMS). Dit instemmingsrecht betreft de voorgenomen aanvaarding van sponsoring. Tevens heeft de MR o.g.v. de WMS via het schoolplan instemmingsrecht bij het beleid m.b.t. sponsoring.
4. **Vaststelling of wijziging van het schoolplan** dan wel het leerplan of de onderwijs- en examenregeling en het **zorgplan** (art10 sub b WMS)
5. **Klachtenregeling** (art. 10 sub g WMS). Onder de WEB ontbreekt dit instemmingsrecht voor ouders en personeel.
6. **Overdracht en fusie** (art. 10 sub h WMS): een instemmingsrecht wordt gemist.. Voor de ouders is hierover in de WEB en het huidige wetsvoorstel niets geregeld .

Adviesrechten voor ouders, leerlingen en personeel gezamenlijk (hele MR: art. 11 WMS)

1. **Lesrooster** in het voortgezet onderwijs (art. 11 lid 1 sub a WMS)
2. **Beëindiging, belangrijke inkrimping, uitbreiding** van werkzaamheden van een school (art. 11 lid 1 sub c WMS). Voor de OR vallen deze besluiten ook onder het adviesrecht (art. 25 WOR). Ook de deelnemersraad heeft bij deze besluiten adviesrecht (8a.2.1 WEB). Tevens wordt via de derde Nota van wijziging een adviesrecht voor de ouders toegekend, **maar alleen m.b.t. de regeling van de gevolgen van een dergelijk besluit .Dit laatste wordt dus gemist.**
3. Het aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van een **duurzame samenwerking** met een andere instelling, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake (art. 11 lid 1 sub d WMS). Voor de OR valt een dergelijk besluit in veel gevallen onder het adviesrecht, en in de derde Nota van wijziging wordt dit adviesrecht nu ook voor de ouders geregeld. **Voor de leerlingen (deelnemersraad) is hierover echter niets geregeld.** Ook niet waar het gaat om de regeling van de gevolgen (in de WMS een instemmingsrecht voor de leerlingen o.g.v. art. 14 lid 3 sub a).
4. **Onderwijskundig project of experiment** (art. 11 lid 1 sub e WMS).
5. **Aanstelling of ontslag van de schoolleiding** (art. 11 lid 1 sub h WMS). Dit adviesrecht betreft niet de leden van het bestuur maar bijv. de vestigingsleiding (zie ook de definitie 'schoolleiding' in art. 1 WMS)
6. Concrete **taakverdeling binnen de schoolleiding**, alsmede vaststelling of wijziging van het managementstatuut (art. 11 lid 1 sub i WMS)
7. **Aanstelling of ontslag van de leden van het bestuur** (art. 11 lid 1 sub h1 WMS). In de WMS heeft de centrale (G)MR hierin een adviesrecht. Dit t wettelijk adviesrecht, en de daaraan verbonden (geschillen)procedure, in de WMS. Wordt gemist.

8. **Nieuwbouw of belangrijke verbouwing** van de school (art. 11 lid 1 sub n WMS)
9. Beleid met betrekking tot het **onderhoud** van de school (art. 11 lid 1 sub o WMS)

Instemmingsrechten voor personeel

(art. 12 WMS)

1. **Samenstelling van de formatie** (art. 12 lid 1 sub b WMS)
2. **Taakverdeling** respectievelijk de **taakbelasting** binnen het personeel, de schoolleiding daaronder niet begrepen (art. 12 lid 1 sub h WMS)

Instemmingsrecht ouders VO

(art. 14 lid 2 WMS)

1. Regeling van de gevolgen voor de ouders van een besluit met betrekking tot het aangaan van een duurzame samenwerking en een onderwijskundig project (art. 14 lid 2 sub a WMS)
2. Een mogelijk ouderstatuut (art. 14 lid 2 sub e WMS)

Instemmingsrecht leerlingen VO

(art. 14 lid 3 WMS)

1. Regeling van de gevolgen voor de leerlingen van een besluit met betrekking tot beëindiging, belangrijke inkringing of uitbreiding van de werkzaamheden van de school; duurzame samenwerking; onderwijskundig project of experiment (art. 14 lid 3 sub a WMS).
2. Het **leerlingenparticipatiebeleid**, bedoeld in artikel 24a, eerste lid, onderdeel ia, van de Wet op het voortgezet onderwijs (art. 14 lid 3 sub e WMS).